

sige, at hvis det blev gennemført, vilde det til begge Sider, baade til dem, der ønske Vielsen, og til dem, der skulde foretage Vielsen, vise sig at skabe langt større Vanskeligheder, langt større Ulejlighed, langt flere Samvittighedsskrupler og Samvittighedskvaler end den nuværende Tilstand. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa Lovforslagets Enkeltheder og dets Affattelse. Jeg kan ogsaa i saa Henseende slutte mig til, hvad der fremkom fra den sidste ærede Taler om dets højst uheldige og højst uklare Affattelse. For mig staar det saaledes aldeles ikke klart, hvilket ogsaa blev fremhævet af den ærede Taler, hvor langt dette Lovforslag rækker, om det, hvad man kunde fristes til at tro, naar man ser, at der i andet Punktum tales om: „enhver anden Præst eller Religionstjener“, gaar saa langt, at det f. Eks. paabyder Jøder at indfinde sig hos kristne Præster for der at faa deres Ægteskab indstiftet. Jeg antager det nu knapt, fordi der i første Linie bruges Ordene „efter endt Tillysning“, thi en saadan Tillysning forudsætter jo, at Taleren er om Ægteskab mellem Kristne; men saa forstaar jeg ikke, hvad „Religionstjener“ i andet Punktum skal til. Der er her en meget stor Uklarhed, som i hvert Tilfælde trænger til at fjernes. Dette er imidlertid for mig ganske underordnede Forhold, thi Hovedsagen er for mig dette, at jeg ikke paa nogen Maade kan erkende, at dette er en virkelig Frihedslov, en Lov sigtende til at stifte en videregaaende Frihed end den, vi nu have. Tværtimod, jeg kan ikke se rettere, end at den paalægger en Tvang, en Tvang til borgerligt Ægteskab, som vil være mange imod, og at den i hvert Tilfælde — deri er jeg enig med den ærede sidste Taler — paalægger en Byrde, der ofte vil føles som en saadan og ikke altid er saa ubetydelig, som det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (H. Holm) synes at ville fremstille det. Og for hvis Skyld gør man saa alt dette? Man taler paa den ene Side om, at der er en stor og almindelig Trang hos — som den ærede Ordfører udtalte ved Indbringelsen af Forslaget — den overvejende Del i alt Fald, om ikke hos alle de kirkelig interesserede Borgere til at faa en saadan Ordning. Jeg tillader mig at henregne mig selv til „de kirkelig interesserede Borgere“, og jeg staar i Forbindelse med og kender mange kirkelig interesserede, men jeg har ikke hos dem lige saa lidt som hos mig selv fundet en saadan Trang. Det forekommer mig ogsaa, at dette staar

i Strid med de Udtalelser, der samtidig fremkom om, at Loven ikke vilde have saa synderlig vidtgaende Virkninger i Praksis, thi det vil dog blive 90 à 95 pCt., der fremdeles ville begære kirkelig Vielse. Ja, men dersom det er Tilfældet, ser jeg egentlig heller ikke, at man kommer til væsentlig andre Tilstande end de nuværende; thi det kan dog vistnok desværre ikke antages, at 95 pCt. af dem, der høre til Folkekirken, virkelig ogsaa ere ivrigt troende og af den Grund ønske at faa deres Ægteskab kirkelig indviet. Der vil altsaa alligevel fremdeles komme meget vanemæssigt frem, mangen Begæring om kirkelig Vielse fra Folk, der ingenlunde ere saa kirkeligt sindede, fra Folk, som maaske lige saa gerne være fri derfor, men som mene, at naar alle andre gøre det, saa ville de ogsaa. Jeg ser ikke rettere, end at hele Forslaget netop til syvende og sidst er udsprunget af, at der findes et lille Mindretal, som ønsker at være fri for kirkelig Vielse, men ikke ret vil være det bekendt, ikke vil tage Konsekvensen deraf, som efter min Mening absolut er den, at saa have de ikke, eller ønske de ikke mere at have med Folkekirken at gøre. Jeg kan ikke se rettere, end at der her er Tale om — det siger jeg i Modsætning til det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (H. Holm) — at give en Løv af Hensyn til dem, som ønske at være fri for den kirkelige Vielse, men dog ønske at blive staaende inden for Folkekirkens Samfund, og jeg kan ikke ret tænke mig eller se, at dette deres Ønske kan hidrøre fra andet end overvejende verdslige Bevæggrunde, som der næppe er tilstrækkelig Anledning til at respektere saa vidt, at man for deres Skyld skulde gøre et saadant Skridt. — Jeg er saaledes en afgjort Modstander af det hele Forslag. Jeg vil ikke benægte Muligheden af, at et Udvalg kunde finde et andet og bedre Grundlag at sætte i Stedet, men jeg har ikke nogen Tro derpaa eller noget Haab derom; og jeg vil derfor slutte med at sige, at dersom Forslaget her i Tinget kommer til fortsat Behandling væsentlig i den foreliggende Skikkelse, vil jeg ikke se mig i Stand til at stemme derfor.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Sthyr): Jeg kan for de allerfleste Punktens Vedkommende henholde mig til, hvad de to sidste ærede Talere have sagt. Der er imidlertid for den sidste Talers Vedkommende et Punkt, hvor jeg ikke kan være enig med ham. Det forekom mig nemlig, at han talte i lidt